

Buletin informativ nr.7 Octombrie 2012

Grupul de Actiune Locală Țara Năsăudului

**1. Abordarea LEADER – Țara Năsăudului pe înțelesul meu
- un punct de vedere -**

**2. Prin Țara Năsăudului - Ziua Fermierului montan –
Comuna Parva**

**3. Prin Țara Năsăudului – Peștera Izvorul Tăușoarelor –
natură unică și povești cu zâne**

1. Abordarea LEADER – Țara Năsăudului pe înțelesul meu

- un punct de vedere -

„Legături între acțiuni de dezvoltare a economiei rurale,, - așa se traduce LEADER. Desigur că cine aude prima dată de această exprimare se gândește la „lider,, acel personaj care reprezintă punctul central al oricărui grup, în jurul căruia se învârtă o lume și care până la urmă are puterea de a influența într-un fel sau altul chiar și în mod relevant anumite acțiuni sociale.

Jocul de cuvinte LEADER a fost bine ales. Și de ce a fost bine ales? Pentru că el exprimă dincolo de toate faptul că nu izolarea este cheia pentru o dezvoltare unitară și de durată.

Pentru ca un teritoriu în special rural să se dezvolte este nevoie de acțiune , de suma unor acțiuni care se leagă între ele prin folosirea unor resurse specific rurale de lângă noi – aici e esența LEADER.

Dacă de exemplu am vorbi despre „oraș,, avem imediat puncte de reper care ne apar reprezentate în minte: acolo am cinematograful, am hipermarketul, mall-ul, arena de fotbal, teatrul, universitatea, parcul central, gara mică sau după caz gara mare, banca, restaurantul și hotelul, creșa și spitalul, zona industrială și enumerarea ar putea continua...și să nu uităm... mulți, mulți oameni. Mă întreb și vă întreb , oare acestea toate ne vin în cap când vine vorba despre un sat, despre o comună? Răspunsul este cu siguranță „nu,,. Sau dacă avem vreo reprezentare a unora dintre aceste lucruri în mediul rural este cu totul izolată. În oraș sunt locuri care se pot identifica și unitar luate dau o identitate aceluia spațiu. Ne dăm seama simplu că și activitatea oamenilor este legată de acest mod de identificare. Trebuie oare să vă reamintesc multora dintre dumneavoastră când spuneți, gândeați „mă! Mă duc la Cluj la facultate,,! Sau „tragem sâmbătă o fugă până la Felix,,!!!...sau „no că iar am ratat călușaru,, ...da romana o fost,,?..ce păuni faini...vreau și io unul acasă în miniatură măcar... No nu-i nimic lasă că a fi la anul...dacă mai dă primăria bani de Maial...or m-ai crește și penele de păun până atunci,,...,,se mai face Ziua Gospodarului,,?.

Vedeți așa e la noi, în rural, căutăm departe. Despre cele de aproape nu ne vorbește nimeni, nu constant, nici nouă nici celor de departe. Avem întrebări și nu răspunsuri. Căutări acolo unde reprezentarea permite să identificăm ușor și unde există și un fond nu numai forma. Așa caută cam toată lumea deși recunosc că forma atrage înainte de fond.

Vă veți întreba ce au toate acestea cu LEADER cu ȚARA NĂSĂUDULUI. Vă voi spune în câteva cuvinte simple și cred că mă veți înțelege. Roata morii lui Coșbuc o găsec numai aici, pana de păun o știu aici de când mă știu, aici sunt academicienii făuritori de limba română, aici o peșteră a doua ca mărime din partea asta de Europă, că tot suntem în Europa. Și sunt atât de banale pentru mine încât am uitat că împreună ar putea însemna ceva și, chiar separat. Dacă eu am uitat, dacă comunitatea mea nu dă un semn că aceste lucruri există, că doar aici există nu în altă parte, cum să știe altcineva de ele.

De asta ne-am ocupat de formă , forma de organizare, grup de acțiune locală, cele 11 localități de pe Someș, Sălăuța și Rebra reunite. Să scoatem în evidență, fondul. Mă bucur de Maialul năsăudean, odată pe an, da să am un indiciu că Salva îmi spune povestea penei de păun în fiecare zi, ar fi minunat. La fel cu moara lui Coșbuc, cu peștera Tăușoarelor, cu viaductele de la Romuli, cu păstrăvăria de la Fiad, păturile(mămăliga) cu brânză iute și lapte acru de oi din munții Țibleșului sau Rodnei...și DA să știu că eu sunt din Țara Năsăudului sunt parte a fondului iar cel care caută oprindu-se în oricare din acele locuri să știe și să rămână cu reprezentarea că „acelea sunt,,. S-au cum ar zice cei care laudând meșterii zidari la finalul lucrării când se pune ultima țiglă,cărămidă: „mă asta parcă de acolo a fost,, , așa bine se potrivește...și continuând...,,da meșter bun, de spus și la alții,,...că e formă cu fond Țara Năsăudului.

Grigore Mureșan
Expert GAL Țara Năsăudului

2. Prin Țara Năsăudului - Ziua Fermierului montan - Comuna Parva

Ziua Fermierului montan devine deja o sărbătoare cu tradiție pentru Comuna Parva. Anul acesta, chiar dacă vremea nu a ținut cu spiritul de sărbătoare, evenimentul a ajuns la cea de-a treia ediție, adunând tot mai mulți localnici ca expozanți și mulți curioși din regiune, adunați să privească animalele cu care se laudă crescătorii de animale din Parva. Sărbătoarea a avut loc duminică, 28 octombrie, începând cu ora 13.00, în zona cunoscută sub numele de "Borcut".

Primăria Parva și Asociația crescătorilor de animale din Parva au fost și în acest an organizatorii evenimentului, pregătind multe surprize participanților. Pe lângă bogata expoziție de animale la care au participat atât membrii Asociației Crescătorilor de animale din Parva, cât și crescători independenți, la sărbătoare au fost prezenți oaspeți și specialiști în domeniul agricol, precum și oficialități de la nivel județean.

Primarul comunei Parva, Ioan Strugari și-a îmbrăcat și de această dată deja faimosul cojoc din blană de oaie, arătând cât de mândru este că face parte dintre crescătorii de ovine, fiind și președintele Asociației crescătorilor de ovine Parva, cei care au

realizat o fermă modernă, dată ca model de bune practici în Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală.

Momentul cel mai așteptat de către expozanți a fost premiarea celor mai frumoase exemplare de bovine. Crescătorii înscrși în competiție și-au prezentat exemplarele de bovine în fața unui juriu specialist, format din reprezentanții instituțiilor răspunzătoare de agricultură la nivel județean și reprezentanți ai asociațiilor crescătorilor de animale din județ. După o analiză minuțioasă a fiecărui exemplar înscris în competiție, cel mai fericit concurent a fost dl Ioan Finegari, ocupantul locului întâi și trei.

După deliberările juriului și premiarea câștigătorilor, toți cei prezenți la eveniment, cu mic, cu mare, au început petrecerea, alături de îndrăgiții interpreți de folclor Ana Ilca Mureșan, Ramona Fabian și frații Spinu.

După spectacolul folcloric, gazda evenimentului, primarul Ioan Strugari, a invitat pe toată lumea la o tocană la ceun, făcută "ca la carte" și un lapte acru de oaie, produs local înscris pe lista produselor tradiționale recunoscute oficial la nivel național.

Dl. primar s-a declarat mulțumit de întreaga desfășurare a evenimentului organizat și speră că, în următorii ani, va deveni o tradiție nu doar a comunității din Parva, ci și din întreg teritoriul GAL-ului "Țara Năsăudului".

Animator Gabriela Onul

3. Prin Țara Năsăudului – Peștera Izvorul Tăușoarelor – natură unică și povești cu zâne

Peștera Izvorul Tăușoarelor – „un spațiu mirific hărăzit de Dumnezeu rebrîșorenilor”, cum spune prof. Leon Muti în monografia comunei Rebrîșoara: „Rebrîșoara – Mărturie pentru Eternitate”, (2007) și

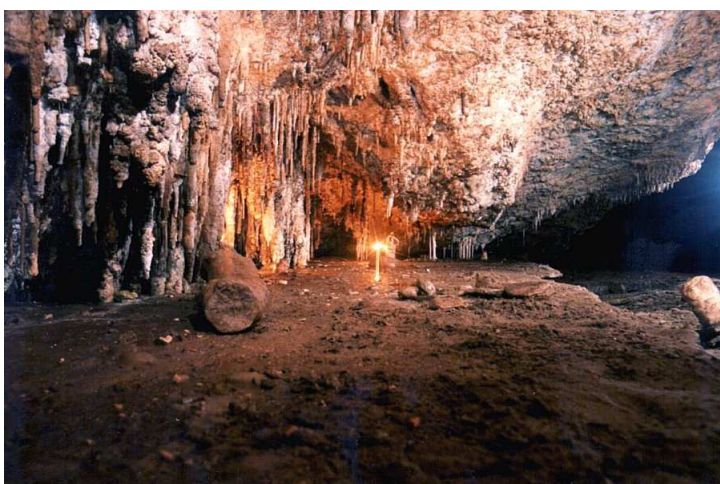
am adăuga noi nu numai rebrîșorenilor, ci întregii Țări a Năsăudului. Luăm în considerare faptul că având o lungime de la sud la nord de 42 de km și lățime variabilă între 2,5 și 6 km comuna Rebrîșoara este punctul central al Țării Năsăudului. Pornește din Lunca Someșului Mare de la o altitudine minimă de 340 m și ajunge la o altitudine maximă de 2024 m în Vârful Țapului din Munții Rodnei. Se învecinează cu 9 dintre cele 11 localități care fac parte din GAL Țara Năsăudului și are în nord graniță cu Moisei, localitate din județul Maramureș. În acest spațiu binecuvântat la 23 de km de centrul satului, în bazinul superior al râului Gersa, afluent al Someșului Mare, la confluența dintre Gersa și Izvorul Tăușoarelor în locul numit Poiana Ursului găsim punctul de pornire a celei de a doua peșteri ca adâncime din România de 416,6 m și a șasea după lungime cu cei 16.130 m.

Declarată Rezervație Speologică și Site Natura 2000 cu o suprafață de 71 ha a fost descoperită în anul 1955 de un învățător, Leon Bârte care profesa pe Gersa IV și care a aflat de acea „gaură”, din poveștile localnicilor. Aceștia susțineau că există un astfel de loc „**Gaura Zânelor**”, unde s-ar afla ființe supraomenești capabile să producă nenorociri oamenilor. L-a o cercetare mai atentă învățătorul a găsit în spatele unei grămezi de bolovani intrarea în peșteră și din acel moment a început să exploreze tot mai atent interiorul. Nu a fost singurul care a intrat aici în acele vremuri. Ciobanii de la stânele din apropiere intrau aici cu scopul de a face un anumit ritual. Indignați că le scade laptele de la oi, ei au dat vina pe acele „zâne”, care „ar fi furat laptele”. Pentru „a readuce înapoi laptele furat”, se alegea unul dintre cei mai vrednici ciobani care intra în peșteră cu scopul de a aduce „sloiul”, care nu era altceva decât o stalactită (formațiune alungită din calcar) despre care localnicii susțineau că are în compoziție „lapte de zână”. Ciobanul vrednic venea cu un astfel de „sloi”, la suprafață fiind întâmpinat de uralele consătenilor, după care îl spărgea și îl amesteca cu sarea pe care o lungeau oile, fiind convinși că astfel își recăpătau laptele. Nu de puține ori ciobanul curajos

povestea cum „a văzut zâne”, dar și numeroși liliaci.

Din acei ani cercetările au fost extinse asupra interiorului peșterii de echipe specializate de speologi fie români de la Institutul de Speologie Emil Racoviță din Cluj fie din străinătate din Belgia și Elveția. Au fost descoperite rând pe rând o serie de spații mari care au fost numite „săli”, ca de exemplu „Sala Meselor”, „Sala Muntelui”, și „Sala Bilelor”, legate între ele prin galerii cum ar fi „Galeria de 700 pași”, și „Galeria Gipsului”.

În „Sala Bilelor”, s-au găsit peste 40 de bile de calcar, fenomen care nu a mai fost întâlnit la nici o altă peșteră.

În „Galeria Gipsului,, găsim cele mai frumoase cristale de ghips din peșterile României, respectiv cristale de selenit curbate care seamănă cu florile și poartă numele *anthodite*. Peștera mai adăpostește un mineral destul de rar în grote, mirabilitul.

Aici trăiește și liliacul mic cu potcoavă alături de alte 3 specii.

În prezent custodele peșterii este dl. Crin Triandafil Theodorescu iar obiectivul turistic se află în grija Muzeului Județean Bistrița – Năsăud. Consiliul județean Bistrița – Năsăud a inițiat un proiect care la data acestui articol este în derulare prin Fondul European De Dezvoltare Regională pentru a amenaja și a promova în cel mai bun mod acest obiectiv.

Și noi suntem de acord că acest obiectiv merită să fie amenajat pentru ca publicul să îl poată vizita și vom face tot posibilul în acest sens conform strategiei noastre,

iar ceea ce îl recomandă este dimensiune, structura, morfologia, frumusețea și mărimea lui naturale.

Și apoi de ce să nu ne mândrim că îl avem chiar aici în Țara Năsăudului. Este aici, este al nostru și nu trebuie inventat. Împreună cu alte 2 peșterii , Jghebul lui Zalion și Peștera lui Măglei, Peștera Izvorul Tăușoarelor diferențiază zona noastră de alte zone din țară și chiar din străinătate prin frumuseți unice, cu tradiție, dar care deschid și noi orizonturi atât turistice cât și științifice.

Echipa GAL Țara Năsăudului

Date de contact.

Grupul de Acțiune Locală Țara Năsăudului
Feldru nr.186
Județul Bistrița – Năsăud
Regiunea Nord - Vest
România

Președinte – ing. Mureșan Dumitru

Director Executiv – Zsejki Iuliu

Secretar – Costinaș Ana

Experți – Cozma Someșan Dana
- Mureșan Grigore

Contabil – Bojor Dorel Constantin

Animatori – Onul Gabriela
- Soare Carmen - Camelia
- Țolan Ioana
- Mihăiese Gavrilă

email: taranasaudului@yahoo.com
web site: www.taranasaudului.ro
tel/fax: 0263374901

Oricine dorește informații despre modalitatea de accesare a fondurilor destinate axei 4 LEADER, despre promovare sau despre implicarea în activitățile GAL, ne poate contacta.